

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)** – opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289). Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKD obowiązującej do 30 IV 2004 r., nie wpływa na dotychczas prezentowane w Roczniku dane.

Od 2003 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczane są do sekcji „Edukacja” (do 2002 r. zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”).

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

— **przemysł** – sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,

— **usługi rynkowe** – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

— **usługi nierynkowe** – sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”;

2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD)** – compiled on the basis of the Statistical Office of the European Communities EUROSTAT publication “Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1”. PKD was introduced on 1 V 2004 by the decree of the Council of Ministers regarding the Polish Classification of Activities, dated 20 I 2004 (Journal of Laws No. 33, item 289). Introduction of this classification, instead of PKD, binding until 30 IV 2004, does not influence the data presented in the Yearbook until now.

Since 2003 nursery schools and pre-primary schools of primary schools have been included in the section “Education” (until 2002 they were included in the section “Health and social work”).

In the Polish version of NACE an additional grouping was introduced under the item:

— **industry** – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”,

— **market services** – sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”, “Hotels and restaurants”, “Transport, storage and communication”, “Financial intermediation”, “Real estate, renting and business activities”, “Other community, social and personal service activities”, “Private households with employed persons” and “Extra-territorial organizations and bodies”,

— **non-market services** – sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education” and “Health and social work”;

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane dla regionów, województw, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 1, 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685) z późniejszymi zmianami.

Regiony (poziom 1) grupują jednostki szczebla wojewódzkiego; **podregiony** (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

— **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data for regions, voivodships, subregions, powiats and gminas correspond to levels 1, 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS was introduced by a decree of the Council of Ministers dated 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685) with later amendments.

Regions (level 1) group voivodship-level units; **subregions** (level 3) group powiat-level units.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise** (entity) **method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 I 2005 r. rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) z późniejszymi zmianami w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;
- 2) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 4) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

9. Informacje o **województwie** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem

8. *Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:*

- 1) *the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification was introduced on 1 I 2005 by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644) with later amendments replacing the classification valid until 31 XII 2004;*
- 2) *the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;*
- 3) *the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;*
- 4) *the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.*

9. *Information on **voivodship** as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term “urban area” is understood as areas located within the administrative borders of these units, while the term “rural area” is understood as the remaining territory of the voivodship.*

10. *Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.*

*In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.*

***Basic price** is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.*

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including

akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. W latach 2000 i 2001 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującą w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passenger in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
 - *1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,*
 - *2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.*

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

N o t e. In 2000 and 2001 corrected number of population considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data – unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item „total”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

17. *Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.*

18. *The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:*

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB
I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev. 1.1

sekcje
sections

Handel i naprawy
Trade and repair

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods

Obsługa nieruchomości i firm
x

Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Real estate, renting and business activities

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne
x

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne
Public administration and defence; compulsory social security

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD) (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev.1.1 (cont.)

**działy
divisions**

x <i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i>	Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich <i>Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich <i>Processing of leather and manufacture of leather products</i>	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i>	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja masy włóknistej oraz papieru <i>Manufacture of pulp and paper</i>	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru <i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń x	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej x	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna x	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>

**grupa
group**

Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of constructions; civil engineering</i>	Wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna <i>Building of complete construction or parts thereof; civil engineering</i>
---	---

* * *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl> oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl> as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).